

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

Regulæ vtriusque iuris selectæ • 7

bel. in 4. parte prin. nu. 21. Philip. Probus in addit. ad Ioann. Mona. in d. c. quanquam. nu. 15. Ex qua limitatione notabiliter inferitur vnum satis quotidianum, quod si pater qui ex vsuraria prauitate multa acquisiuit, assignauit dotem filie sue de bonis suis, cum bona ista transeant cum onere suo, vt in c. pastoralis. de deci. quod legitur & notatur in l. si tamen, & in l. si me & Titium. ff. si certa. poterunt hi a quibus fuerunt extorta, a filia per hypothecariam auocare, secundum Bald. in l. penul. C. de ser. pign. dato, manu. quam opinionem tenet notab. Pala. Ruui. in repet. rubr. de dona. §. lxxv. num. 23.

REGVLA XIII.

ACTIONES contrariæ, que electione tolluntur, nec in eodem, nec in diuersis libellis admittuntur. Probatur hæc regula in l. j. & ibi glo. C. de fur. & in l. quod in heredem. §. eligere. ff. de tributa. in l. cum filiis. §. variis. ff. de leg. ij. & in c. sollicitudinem. el j. de appel. & in c. j. de postula. prelato. lib. vj. & in c. gesta. lxxiiij. dist. & in c. quemadmodum xxxiiij. q. vij. cum aliis simi. adductis per glo. in d. l. j.

Limita hanc regulam vndecim modis, vt per Marian. Socy, in c. dilecti. nu. 35. vsque ad nu. 45. de libel. oblat.

REGVLA XV.

ACTIO personalis ex testamento, regulariter competit pro legatis, etiam de iure digestorum. Hanc regulam probat text. in l. si res. ff. de lega. iij. & in l. si tibi homo. in prin. ff. de lega. j. cum aliis. Quæ actio personalis causatur ab additione hereditatis, per quã quasi contrahitur cum legatariis & creditoribus. l. apud Iulianum. §. fin. ff. ex quibus cau. in posse. eatur. & §. hæres. institut. de obli. quæ ex quasi contract. gl. in l. vnica in §. cum igitur. C. de cadu. toll. in verbo cedere.

Amplia primo, vt procedat et pro legatis relictis in codicillis: nã si sunt codicilli condito testamento, competit actio ex testamento directæ: Ita tenet. Sal. in l. ij. in fi. post glo. ibi. C. commu. de lega. Ias. in l. si. col. fi. C. de codi. pro quo videtur text. in l. libertates directæ. ff. de manumif. testa. vbi libertas directæ dari non potest in codicillis testamento confirmatis, licet secus ab intestato: quod est verum, licet aliter teneat Niger in l. j. si autem codicilli sunt sine testamento, pro legatis relictis in eis competit actio utilis ex testamento, non directæ gl. fina. & ibi Bartol. in l. j. ff. de testa. & in l. ij. in verbo, personalis. C. com. de lega.

Secundo amplia, vt procedat in legatis quæ conseruantur per text. in Auth. ex causa. C. de libe. præte. Ita tenet Ias. in l. j. nu. 101. & ibi Franc. de Rip. nu. 4 i. ff. de leg. j. per text. in l. j. ff. de hære. insti: Nec ad hoc obstat fundamentum Ioannis Ignei relatum per Nigrum

D. Petri Duen.

in d. l. j. post nu. 50. quod tunc debeat competere conditio ex lege, non actio ex testamento irritato: quia respondeo quod respectu legatorum non censetur irritatum, imo respectu legatorum perinde est ac si hæres legitimus scriptus esset in testamento, vt in d. l. fin. in ff. de hæred. insti.

3 Tercio ampliatur, vt procedat etiam in legatis que conseruantur de iure speciali coniunctis personis, iuxta titulum. ff. de legat. præst. Ita tenent Bald. & Ang. in l. j. in ff. C. de bon. poss. contra tab. Ias. in d. l. j. nu. 5. C. com. de lega. Et licet contrarium teneat idem Ias. in l. j. nu. 102. ff. de lega. j. quem sequitur ibi Nig. in nu. 52. colū. 29. vers. 3. procedit, & in col. 2. in ff. per dictum Bart. in l. in testamen. in vlt. q. ff. de condit. & demon. vbi quando conditio habetur pro impleta de iure speciali fauore libertatis, iuxta text. in l. si peculium. §. is cui seruus. ff. de statulibe. nō competit actio ex testamento, sed actio in factum, vel officium iudicis: tamē argumentum Ias. contra Bald. & Ange. non ob. quia arguit ex diuersis habentibus rationem diuersam & separatam: nam quando conditio habetur pro impleta de iure speciali quod tunc legatum conseruetur, illud est contra verba & mentem testatoris, nimirum si non competit actio ex testamento: secus in legatis que conseruantur per titulum de legatis præstandis, & sic illa conseruatio fit secundum voluntatem ipsius testatoris qui voluit legata præstare: hinc videmus qd vbi habetur conditio pro impleta de iure communi, quia stat per heredem quo minus impleatur, tunc actio competit ex testamento: quia habetur pro impleta, secundum voluntatem testatoris: ita tenet Bart. in l. in testamento. in vlt. q. quem sequitur Ias. in d. l. j. nu. 107. ff. de leg. j.

1 Limita primo, vt non procedat quando conseruantur legata per titulum, si quis omiffa causa testamenti, & hærede repudiante ex testamento in fraudem legatariorum, & aduente ab intestato: nam cessat actio ex testamento, & competit actio in factum prætoria: Ita Bar. in l. si pecuniam. ff. si quis omiff. cau. testa. per illum text. quem sequitur Ias. in d. l. j. num. 108. & in l. si hæredis seruus, in ij. notab. ff. de legat. j.

2 Secundo limita, & intellige hanc Regu. vt hodie competat, via executiua pro legato relicto in testamento: Ista est gloss. notab. quā ibi sequitur Ange. nu. 57 in Authen. de hæred. & falci. in §. illud. in verbo decreto. colla. j. quam opin. sequitur Ale. in l. si. nu. 3. & ibi Ias. nu. 6. C. de edict. diui Adria. tollē. idem Iason in l. pactum inter heredem. nu. 7. ff. de pact. Segura in l. si ex legati cau. num. 66. ff. de verb. oblig. & hanc opinionem tenet etiam Rodericus Suarez, in l. post rem iudicatam. fol. 12. colum. ij. in ff. vers. 6. casus. nu. 1. cum seq. ff. de re iud. licet Alex. sibi met contrarius teneat contrariam opinionem in l. si cum dorem. in §. eo autem tempore. nu. 6. ff. solu. matr. & in l. ait prætor. in §. j. nu. 5. ff. de re iudic. quem sequitur Phi. Deci. in d. l. si. nu. 16. C. de edict. diui Adria. tollen.

Alias limitationes ad hanc Regulam ponit Ias. in d. l. j. nu. 4. C. cōmunia.

Regulæ vtriusque iuris selectæ. 8

munia, de lega. & in d. l. j. nu. 10. ff. de lega. j. & ibi Francis. de Rip. nu. 47. cum seq. Niger nu. 47. quas referre non laboro cum facile inueniri possint. Effectus autem vtrum actio competat ex testamēto vel in factum, ponit Ias. in locis supra allegatis.

REGVLA XVI.

Actio ex pacto nudo in ligis, & treugis bene oritur: & ideo omnis poena in tali pacto apposita est efficax ad agendum, cum sit inducta ad non delinquendum, vt in l. non impossibile. ff. de pact. & quia pacta publica non eget fomento verborum, vt in l. conuentio- num. ff. de pact. tenet Bal. in c. j. nu. 11. de pact. quem sequitur Ias. in l. iuris gentium. in §. sed cum nulla. nu. 27. ff. de pact. & in l. lecta. nu. 12. ff. licet, pet. facit tex. in c. noli existimare xxiiij. q. ij. & in l. fidem rumpens. C. de infam.

- 1 Amplia primo, vt etiam talia pacta per successorem reuocari non possint: Ita tenet Alber. in l. conuentionum. ff. de pact. & in l. digna vox. C. de legib.
- 2 Amplia secundo, vt etiam Papa possit compellere principes ad seruandam pacem inter eos contractam, vt in cap. nouit de iudi. Ita concludit Marti. Laud. in tract. de confederatione princ. notab. 29. incipien. Papa potest.
- 3 Tertio amplia, vt non solum procedat in pactis pacis, sed etiam in pactis treuge: Ita notabiliter tenet Corne. post alios doct. per eū allegatos, in j. parte consi. clxxv. incip. presens consultatio. Dec. in consi. 531. inci. accurate diligenter.
- 4 Quarto amplia, si durante tempore treuge aduersarius frangeret mihi fidem: quia tibi propter hoc non debeo frangere. Ita tenet Anto. de Bur. in c. peruenit. el ij. de iureiu. nu. 4. Mart. Laud. in tract. de confed. princ. notab. xvj. incip. in treugis.
- 1 Limita primo, vt non procedat, quando alter ex contrahentibus efficeretur bannitus, quia tunc non esset sibi seruanda fides: Ita tenet Paris de Puteo in trac. de re mil. li. 9. c. 19. & hoc intelligo quando efficeretur bannitus post datam fidem: secus si tempore pacti erat iam bannitus: Ita tenet Albe. in d. l. conuentionum. ff. de pactis. vbi se remittit ad ea quæ dixit in l. presenti. C. de his qui ad ecclesi. confug.
- 2 Secundo limita, vt non procedat quando fides rumperetur ex noua causa. Ita tenent Bar. & Angel. per tex. ibi in l. aut facta. in §. causas. ff. de poen. cum simil. quos sequitur Cor. in j. volu. consi. clj. & 4. volu. consi. ccxlvij.
- 3 Tertio limita, vt non procedat quando pactum esset resolutiuum pacis vel treuge: & ideo vt si in contractu pacis apponatur pactum, qd liceat alteri federa pacis rumpere, tale pactum non valet: Ita tenet Bal. in Aut. sacramenta puerum. num. 2. C. si aduer. vend. quem sequitur Corset. in d. tract. de priui. pacis. priuile. xcviij

4 Quarto